

1720.

1. Wesselfeld, Arnoldus: De tribus statibus principis.

1721.

1. Vilthmarus, Justus Christophorus: De legati primi et
secundi ordinis.

2. Vilthmarus, Justus Christophorus: De jure albinagii

3. Goelcke, Andreas Ottomarus: De dysenteria corrupta
cum salute aegri in integrum restituenda.

4. Kulschorn, Daniel: Imperatoris H. Friderici testos
institutionum juris contenta, in tabulis delineata.

1722.

Plesmannus, Mauritius Simon: De consolidatione fundi
et allodii in Pomerania, praesentim ulteriori.

1723.

1. Danckus, Joh. Stephanus: Delineatio processus Marchici
cum communi et Saxonicis collati.

2. Goelcke, Andreas Ottomarus: De emanatione mercatorum.

3. Hoffmannus, Christianus Godefridus: De juris canonici
prejudiciis in causis publicis S. R. imperii
4. Hoffmannus, Christianus Godefridus: eröffnet à mes Künzgen
Nachricht seiner Künzgen Herrn Auditoren, wie er
in Lecturas publicis à privatis. . . über alle partes
juris prudentiæ . . . so verfahren gesomen seyn.
5. Hoffmannus, Christianus Godefridus: Oratio de triplici
juris prudentiæ, superflua, otiosa et solida . . .
dicta in Auditorio Titiano, cum ordinariis Fac. juridicæ
numeris . . . auspiciatibus.
6. Hoffmannus, Christianus Godefridus: de fundamentis
variantium in doctrina de matrimonio opinionum
disserit et ad prælectiones in priores titulos libri
secretariorum: de sponsibus et matrimoniis innotat.
- 7°. Spoz, Cajus Rudolphus, de: De natura vasallagii et sub-
jectionis in territoriis S. R. imperii 2. Sept. 1723
1739.

1724.

1. ^{1. a. 1/2} Vithmarus, Tobias Christophorus: De abdicacione
regum aliarumque dignitatum illustrium, tam
secularium quam ecclesiasticarum. 2. Bruch
2. Hoffmannus, Christianus Godofredus: De origine et jure
septuaginta . . .
3. Kolthornius, Daniel: De gemina et legali probatione
erroris
4. Trier, Johann Wolfgangus: Programma De difficultate
inveniendae proportionis atque ordinis inter jura con-
currentia
5. Trier, Johann Wolfgangus . . . De oeconomia jures
6. Leijser, Polyarpus: Observata diplomatica-historica
de iis, quae Testinibus Imp. in processu instituta-
rum imperate supposita. (cf. Helmscholt 1724.)

[Faint, illegible handwritten text in cursive script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

100 P

23
I. N. D. 1720
DISPUTATIO PHILOSOPHICA,
DE

TRIBUS STATIBUS
PRINCIPI,

PRINCIPI, QUAE PRINCIPI,
ESSENTIALIBUS,
QUAM

Favente divini Numinis Gratiâ,

IN UNIVERSITATE VIADRINA,

PRÆSIDE

ARNOLDO Besensfeld!

RAT. ET MORALIS PHILOS. PROF. PUBL. ORD.
ET CIV. FRANCOF. CONSULE SENIORE

FAVORE ET PRÆCEPTORE SUO ETATEM COLENDO
d. XVI. Maji, Anno. M. DCC. XX.

IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM MAJORI

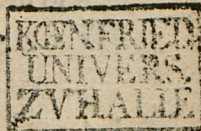
Publicæ Eruditorum Disquisitioni submittet,

JOHANNES FRIDERICUS
PROZENIUS,

Francof. March.

FRANCOFURTI. AD. VIADRUM.

Litteris TOBIÆ. SCHWARTZII.

PERILLUSTRI,
GENEROSISSIMO atq; EXCELLEN-
TISSIMO DOMINO,

DOMINO,

MARQVARDO
LUDOVICO

de PRINTZEN,

AUGUSTISSIMI BORUSSIÆ RE-
GIS CONSILIARIO STATUS

INTIMO,

REGIÆ ARCIS PRÆFECTO, PRÆSIDI
REGII CONSISTORII, RERUM FEUDALIU DIRE-
CTORI SUMMO, COMITATUS RUPPINENSIS,
PROVINCIAEQVE BELLINENSIS PRÆSIDI,
ORDINIS NIGRÆ AQVILÆ BORUSSICI,
NEC NON S. ANDREÆ MOSCOVI-
TICI EQVITI

HÆREDITARIO DOMINO IN MARQUARD
& Caro &c.

DOMINO SUO BENIGNISSIMO AC
MÆCENATI SUMMO HONORIS ET PIETA-
TIS CULTU PROSEQVENDO.

PERILLUSTRIS, GENEROSISSIME atq;
EXCELLENTISSIME DOMINE,
MÆCENAS BENIGNISSIME.

Academicam hanc Dissertationem, ad
quam disquirendam & defendendam
Majorum respectus & Auctoritas me
impulit, *Perillustri Excellentie Tuae* hu-
millimè consecrare atq; *Gratiosissimis*
Oculis Tuis exponere audeo in praesens. Quod, ut
spero, *Tu, Mæcenas Maxime*, vitio mihi haud vertes,
si conatum ad res maximas adhibens, atq; umbratili
hac Exercitatione in palæstram & publicam Doctissi-
morum Virorum coronam procedens, chartaceum
hocce munusculum *Perillustri Nomini Tuo*, qui domi
forisq; rei literariae & literatorum Fautor Summus
jure meritòq; audis, sacrare, mihiq; *Gratiam*, Tute-
lam ac Patrocinium Tuum conciliare annitor. Inte-
rim

rim obnixè rogo, ut præsentem hanc observantiæ
meæ tesseram, animo æqvo, favente ac gratioso,
ut soles, recipias, meq; & Studia mea Tibi com-
mendata habeas. Ego verò usq; contendam, ut reli-
giosi Clientis partibus nusquam desim, & Summum
Æternumq; Numen indefessis fatigabo precibus, ut
Per-Illustrem Excellentiam Tuam ad Nestoreos annos
cum *Univerfa Perillustri Familia* sospitem atq; ex voto
florentem conservet. Qyod tota mente precatur

Perillustri Excellentiæ Tuæ

Devotissimus & Subjectissimus
Servus.

Joh. Frid. Prozenius.
S. S. Theol. & Philos. Cultor.

DISPUTATIO
DE
TRIBUS STATIBUS
PRINCIPIS.

SUMMARIUM.

- I. **Q**ualem *Ideam Principis* hic moliamur. **MORI** *Utopia*, PLATONIS *Reipublica* &c. fragmenta exclusa. Ejus *Convenientia cum Nativa Indole Principatus*. Hinc *Normæ loco*.
- II. *Moralis Boni Idea* quæ? Ejus *latitudo*. In *Principe Bono* omnes cæteras *Laudes & Virtutes concurrere*.
- III. *Objectiones contra Bonitatem Principis Moralem* resolutæ. *Ratio Status vera & Falsa*. *Principes Boni & Simplicis discernendi*. *At Moraliter Bona & publicè Utilia nunquam separanda*.
- IV. *Princeps Reip. Caput*. Hinc ab ejus recto aut *perverso Statu* omnem *publicæ Rei Felicitatem aut Infelicitatem* *primariò dependere*.
- V. *Quid sit Principis Ideam secundum Intima Rerum* *considerare?* *Centralium Veritatum* influxus in omnes reliquas in eo *generare*.
- VI. *Earum Effectus*. *Condictio major*. *Facilitas retinendi*. *Certitudo applicandi*. *Stimulus ad his conformiter agendum*. *Influxus in Educationem Principalem & Consilia Principum*.

A

VII.

VII. Princeps *Persona Moralis*. Quid illa? Hanc ordinariò *certa quodam Relatione absolvi*. Ejus nexus cum Officio cujusq; Singularia circa *Personam Moralem Principis*.

VIII. *Quæ Relationes Principi quâ Principi Nativæ & Propriæ sint?* Princeps Relatè AD DEUM, *Dei Vicarius & Administrator*. Relatè AD SUBJECTOS, *Patria Pater*. Relatè AD SE IPSUM & ALIOS, *Homo, sed Caput plurium*. Demonstratio, cur hæ Relationes Principi Essentiales sint? Illarum vestigia in S. S. Ps. LXXXII. v. 6. 7.

IX. *Quomodo de his Relationibus Ministri Principum & Magistratus cujusq; Ordinis participant*. Subordinatio illorum sub Principe, & splendor repercussus. De conditione harum Relationum in Oligarchia & Democratia remissivè.

X. Concurfus omnium harum Relationum in Relatione *Superioris ad Inferiorem*. Illud in *Vicarii Dei, Patriæ Patriæ & Hominis qui plurium Caput* fit, Idea monstratum. *Eminentia Principis* tantò major, quò hæc magis in eo resplendent. Hinc & *Princeps* aliquid *Indivisible & Sanctum*.

XI. *Recurfus Subjectorum ad Principem*, ut Centrum Reip. in his tribus Relationibus *Vicarii Dei, Patris Patriæ & Hominis plurium Capitis* fundatus. Unde *fundamentum obligationis Subjectorum*.

XII. Nexus illarum Relationum cum Generalibus OFFICIIS *Principatus*. *Quæ sunt*. *Adspicere SUPRA SE ad Deum*, cuius Vices gerit. *Despicere INFRA SE ad subjectos*, quorum *Pater* est. *Respicere CIRCA SE AD SE ALIOSQVE*, ut *Caput ad Membra*,

- Membra, Hominesq; e-*
jusdem Naturæ.
- XIII. *Cur tria hæc Officia in-*
ter se juncta & copulata
esse debeant, ad Princi-
pem verè Bonum & Ma-
gnum efficiendum. Nex-
us illorum inter se invi-
cem.
- XIV. *Splendores diversi*
harum Relationum.
Traiani laus apud Plini-
um. Tolosani lusus de Pa-
pis quibusdam. Unio &
Mistura illarum necessa-
ria.
- XV. *Tria genera Monito-*
rum Principis. Conciona-
tores Aulici: Nuncii & Le-
gati Dei ad Principem. Mi-
nistri: Oculi, Aures, Ma-
nus Principis. Ordines i-
tem Reip. & Magistratus
inferiores. Denique Pro-
fessores & Eruditi: ut Do-
ctores, & Consilarii Uni-
versales generis humani.
- XVI. *Quomodo, nec Ni-*
mium, nec Nimis Parum ex
qualibet Relatione affu-
mendum sit. Prædomi-
- nantes Inclinationes Prin-*
cipum quæ? Illarumq;
Effecta.
- XVII. *Nimum Vicarios Dei*
& Deos Terrestres se cogi-
tare Principes Superbos,
Crudeles, Subjectorum Con-
temptores. Caligule Exem-
plum.
- XVIII. *Nimum Patres Pa-*
tria videri velle, Princi-
pes Indulgentes. Dieteri-
um in Cbarillum Lacedæ-
moniorum Regem.
- XIX. *Nimum Homines se ex-*
hibere Principes per Fa-
miliaritatem Nimiam, aut
Demissionem animi in ad-
versis. Ludovici Mori Ex-
emplum.
- XX. *Contra, Nimis Parum*
se Principes atq; Vicarios
Dei cogitare, qui se Mini-
stris permittunt. Parum
Patres Patria, qui Seve-
ritatem Clementiâ non
temperant. Parum Homi-
nes Capita Plurium, Prin-
cipes Inhumanos & Sævos.
Domitiani truculentia.
- XXI. *Objectiones contra*
hanc

hanc Ideam Principis, & adversus Modum illam in actum traducendi, resolvuntur. XXII. Modus, quo Officia ad diversas Relationes pertinentia ordinanda sint.

TH. I.

IDEAM PRINCIPIS hinc sistimus. Typum scil. Lineamenta aut Delineationem qualemcumq; Neq; *Platonicas* de optimo Reip. statu *Ideas* (a) (quæ pro diverso concipiendi modo immensum variare possunt) hinc expectet quisquam, multominus cerebri figmenta, aut Imaginationis sva-ves Lusus, quales in *Mori Utopia* & aliis ejus generis scriptis (b) cernuntur. *Non enim animus est fingere Principem; sed ex Intimis Rerum, atq; ipsa indole Principatus*

(a) De quo scopo PLATONIS ita Doctiss. RHEINHARDUS in *Theatro Prudentia Elegantioris* ex Lipsio, in *Proemio* monet: Ipse Plato in *Libr. de Republ.* profertur, se hujusmodi Reip. formam tradidisse, non que esse in societate generis humani possit, sed que sit *ὡς πεπεδωκυμενα*, quasi exemplum quoddam, ad quod quanto, propius Resp. accessisset, tanto perfectior censeretur valeat. Quod verò ipsa humanæ conditionis indoli præsentis parum accommodata fuerit, vel ex eo patet, quòd MARSILIUS FICINUS in *Argum: Libri I. Platonis de Republ.* de illa adnotat; scil. hanc ita adornatam esse, in qua sublati proprie possessionis gratiâ contentionibus, communia sint, pro ipso jure natura, omnibus omnia, communis sit copia, firma concordia, cunctorum una voluntas, ideòq; ad contemplandum semper expedita tranquillitas.

(b) Qualis CAMPANELLÆ Civitas solis. DIDACI BERNHARDINI sive JACOBI BIDERMANNI *Utopia*, JANINICHERY-THRÆI *Eudemia*, RESP. DE SEVERAMBES etc. de quibus compendio vide jam laudatum RHEINHARDUM cit. loc.

cipatûs eruerè, qualem oporteat esse Principem, qui huic tam illustri, tam eminenti inter Homines officio ita satisfacere queat, ut & conscientiæ suæ consulat, & Felicitatem publicam, quantum fert humanarum rerum præsens conditio, promoveat maximè. Juxta *Nativam Perfectionem* instruere hanc Ideam allaboravimus, ut *Norma* loco esset, ad quam perpetuò respicere, tanquam in Exemplar aliquod, Princeps possit, qui hoc tam prænobile Officium ex dignitate tanti muneris administrare cuperet. Ad quam Normam & Mensuram, quò propius accedit Vita Principis, tantò ille illustrior, melior, major & tam insigni officio dignior habendus erit. Utrum vera hæc & Naturæ congruens Idea fuerit, patebit, si Principi quâ Principi, & ita omni Principi, in omni conditione & statu, applicari possit. Id quod indicio erit certissimo, ex ipsis Naturæ Intimis, adeoq; *Indole Principatus Nativæ*, depromptam eandem fuisse. (c) Interim *Lineas tantùm hîc ducimus*, quæ in singulis suis partibus plenius multò & Exemplorum varietate illustratæ uberius tradi poterunt, & fortè à nobis potuissent, si hoc quidem nunc ageremus in præsentia. At illud Veritatis indicium fuerit certissimum, si omnes tam longè *diffuse Lineæ in paucis illis*, quæ hîc designavimus, *Centris concurrant tandem & convenient.*

A 3

TH. II.

(c) Satis enim congruenter naturæ rerum CARTESIUS in *Tract. de Meth. p. m. 17.* licèt in diversissima materia adnotat: *Cum à simplicissimis & maximè generalibus incepissem, ordinemq; deinceps observarem, singule Veritates quas inveniebam Regulae erant quibus postea utebar, ad alias difficiliore*s* investigandas. Quod idem & in hac materia à nobis observatum fuisse, attentus Lector facillè animadvertet.*

MORALEM verò IDEAM Principis hîc tradimus. *Moralis* enim *doctrina* in Practicarum genere *Architectonica* (d) est & Universalis, quam juxta omnia Actionum momenta discerni ultimò & dijudicari debent. *Nilil* enim in Vita Activa *verè Magnum* & illustre, *nisi & Bonum*. (e) Ita ergo Idea *Moralis*, quæ Principem Bonum ex intimis principatus notionibus erutum nobis sistet, omnem Principalis laudis complexum repræsentare nobis poterit; quæ uno hoc titulo comprehenditur, PRINCEPS BONUS! Hac enim una Idea continetur, quicquid de Principe verè *Magno, Pio, Justo, Forti, Magnanimo, Prudente, Liberali* etc. concipi aut cogitari potest. Cum omnes reliquæ Virtutes (siquidem verè tales sint, & non, ut ferè fit, pro talibus tantum venditentur) non nisi Bonitatis *Moralis* Radii quidam & partes sint. Illa verò *Magnitudo, Prudentia, Magnanimitas, Liberalitas Parsimonia*, (& quomodocunq; etiam ab Adulatoribus atq; Scriptoribus justarum pondera haud attendentibus celebreretur) quæ in *Bonitate Morali* tanquam Matre & Radice sua *non fundatur, falsa, fucata & subditicia* esse intelligitur. Ex quo constare potest, *Moralem Ideam Principis* per omnes Principatûs partes se porrigere.

- (d) *Quia Hominem quâ Hominem perficit*, ut BECMANNUS Noster observat in *Lin. Doctr. Mor. in præcognitis*. Unde etiam *Ars Vita* vocatur ap. SENECAM. Ep. XCV.
- (e) *Quam in rem non ineptè idem SENECA philosophatur Lib. 1. de Ira. Non est quod exisimes verum esse, quod apud disertissimum Virum Libium dicitur. Vir ingenii Magni magis quàm Boni. Non potest illud separari. Aut Magnum & Bonum erit, aut nec Magnum.*

Obijceret hîc fortè aliquis, perverfis *Machia-
velli* & *Hobbesii* principiis imbutus. (f) Principem ad
Bonitatem Moralem non posse usq; astringi, neq;
Interesse Reip. & Rationem Status (ut vulgò vocant) id
semper & ubivis pati. Resp. *Veram rationem Status* ab
ipsa indole Principatus & intimo *Nexu* cum *Vicariatu*
divino atq; salute *Reip.*, cujus *Pater* & *Caput Princeps* est,
nunquam posse divelli. Cùm enim Deus, cujus
Vicarium Princeps quisq; agit (quod illi *falsa Rationis*
Status assertores negare non audebunt, ut spero,) Ens
summè & absolutè Bonum, Justum & Sanctum sit,
si ab hoc agendi tramite *voluntario recedit* Vicarius, in
Deum Rebellis erit, nec Vices Dei, hac certè in parte, im-
plet, qui ut ipse per Naturam Bonus est, ita Vicari-
os suos non nisi Bene agere, Velle potest. At è con-
tra *Diaboli*, hostis Dei, *Vicarium agit*, qui per Malitiam,
Injustitiam, Avaritiam, Injuriam, Fraudes, Mendacia
& quæcumq; aliam rationem ad fines suos grassatur.
Quod si per *Imbecillitatem* & *Incogitantiam* aut Judicii In-
firmi-
tatem ita agat, ne quidem Vicarium Dei in ter-
ris, hac in parte, sed *Hominem se exhibet*, neq; illum ad Ima-
ginem Dei conditum, sed per *Lapsum depravatum* &
intellectûs cæcitati affectuumq; imperio obnoxium,
verbo

(f) Quò spectat speciatim insignis illa MACHIAVELLI impietas,
cùm *Cesarem Borgiam Principem* *Valentinum* Papæ filium, ut
Hominem sceleribus gravissimis ad stabilendum imperium se
coquinantem describit, & tamen de eodem eo ipso *Cap. IV. de*
Principe enuntiat: *Meliora Nobis Principi præcepta tradi non*
posse, quàm ejus Vita Exempla. HOBBSIUS verò in *Leviath.*
Cap. VI. audacter affirmat: *Nihil esse simpliciter Bonum aut*
Malum, nec ullam Boni, Mali, Vitæ communem esse Regulam, ab
ipsorum Objectorum naturis derivatam.

verbo *infirmum*, instabilem, in Deo Principali suo non fatis confidentem: à quo *Statu Imperfectionis recedendum* quam maximè est iis, qui eximiam illam personam, quam Vicariatus divinus Principibus imponit, gerere ritè volunt. Atq; ita *Falsa Ratio Status* (g) à Bonitate morali sejuncta, & cum scelere & aliorum injuriâ conjuncta, non *Ratio Status*, sed *Tegumentum* quoddam *Malitia* & perversæ cupiditatis humanæ est. Principi Christiano verò tantò magis vitanda, quod ex duplici lumine Rationis scil. & Revelationis, Vicariatus sui leges habere potest & debet cognitatas perspectasq;. Nec obstat: quod hæ fraudes & Ratio Status à Bono recedens feliciter cessisse multis Principibus videntur. RESP. (1.) Uni, cui ista feliciter cessisse videntur, plures multò opponi posse, quibus diminutionem status & exitium attulere, si Historiam consulamus. (2.) Totum casum & exitum spectandum esse, qui rarò felix fuit, ut in *Alexandro M. Julio Casare*, *Attila* etc. videri potest. (3.) Arcanam Dei providentiam (cujus instrumenta & mali sunt) subesse quandoque: & Principibus ad malum declinantibus, ut *Virgis Ira sue* (h) Deum uti interdum ad populos alios castigandos, quod ubi perfecit, Virgas has abjicere, igne concremandas aut obterendas. Cui fato an Principes suos per falsam & Deo contrariam Rationem Status præparare velint ejusmodi impiorum consiliorum Auctores,

(g) Quam πολιτικώτατος FORSTNERUS Comment: in Lib. III. Annal. Cap. XXVI. cum *Flagitiis Dominationis & imperiorum Sophismatibus* comparat. Confer & Celeb. Röhrensee in Dissert. *De Monstruosa Rationis Status æquivocatione*, speciatim. §. 18. & seq.

(h) Quale quid de *Assure* sacra pagina affirmat, *Esa. X. 5.*

tores, ipsi viderint. Neq; porrò obstat, quòd sub Pa-
 patùs tenebris *Pii & Boni* (i) nomen ferè illis tantùm
 Principibus adhæserit, qui *Simplicitate Ingenii* præpe-
 diti, effusè largos se erga Clerum exhibebant, ,
 magno Reip. & ipsorum Successorum damno. Hoc
 enim ævi illius vitium ipsi Naturæ Bonitatis obstare
 non debet. A nobis *Mascula*, & *Principe Dei Vicario*
digna Bonitas, sub nomine Bonitatis Moralis hîc indigi-
 tatur, qui & hac in parte Imaginem Dei gerat ne-
 cesse est, qui ita *Bonus* est & *Sanctus*, ut simul *Sapient-*
issimus & Prudentissimus Rector Universi existat. Inter-
 rim illud usq; tenendum est, *separationem ejus, quod*
moraliter Bonum & publicè utile sit, sive Moralis & Politicè
Boni, ne melioribus quidem Ethnicis approbatam, ,
 apud Christianos, in tanta Luce divinarum Verita-
 tum, ne quidem in disceptationem posse deduci,
 quippe quibus ex Sacris suis indubitato constat: De-
 um non modò naturâ Bonum esse, sed & ira Bonum,
 ut velle & jubere malum, imò & communicare cum
 Malo, per Naturam suam Sanctissimam nunquam pos-
 sit. Ex quo, quid Vicariorum Dei officium circa Bo-
 num Morale sit, per Se patet.

TH. IV.

PRINCIPIS porrò *Ideam* hîc repræsentamus.
 Personæ Eminentissimæ in Republ. & Dirigentis.
 Quem dum *Caput Societatis & Rectorem* appellamus,
 cum ejus bona aut mala, prudenti aut imprudenti
 directione felicitatem aut infelicitatem Reip. ubiq; co-
 pulatam esse perspiciemus. Cùm autem naturale,
 B quod-

(i) Quale quid & BECMANNUS *Noster* advertit in *Diss. de Cognomin. Principum*, Cap. II, §. 5. & 7.

quoddam Felicitatis desiderium omnibus hominibus inlit (k) facile judicari potest, quantum interfit omnium, ut Princeps Bonus sit. Quod clariùs etiam patefcit, fi attendamus, quàm arctè privata fingulorum Felicitas cum illa publica, quam Princeps procurare debet, conjuncta fit & conglutinata. Nec non, fi illud expendamus, ut rerum optimarum abusus pessimus est, & generosissimum vinum in acetum, acerbissimum degenerat; ita à Principe Malo aut quomodocunqve aberrante, totius Status publici ruinam, vel certè detrimentum, proficisci. Quò magis sedulò connitendum est, ut Principum animis veræ, solidæ, & ex ipsa Principatus Indole depromptæ, rationes atq; Ideæ instillentur usq; ut in Benefica Patriæ Sidera evadant, quæ salutari influxu suo publicam rem in omnibus partibus suis foveant, salutemq; communem ubiq; promoveant & extendant.

TH. V.

Principis verò Ideam SECUNDUM INTIMARERUM considerare fert animus. Quæ enim vulgò obiter aut sparsim de Principe dicuntur, in suis quidem partibus laudem habere possunt; at quæ ex ipsa Natura Rei, & hîc quidem ex ipsa Indole Principatûs eruuntur, multum à ceteris Veritatibus in hoc genere differunt. Nam & *Veritates Centrales*, si genuinæ sint, omnia Principis Officia uno nobis obtutu sistunt, & simul quicquid verè Bonum, verè illustre & rationi conforme de Principe dici aut cogitari

(k) Vel ut SENECA loquitur, Lib. I. de Vita Beata Cap. I. *Vivere omnes beate volunt, vel cupiunt, maximè naturali quadam cupiditate,*

tari potest, illud omne cum his tam paucis, tam simplicibus & primigeniis Ideis, conspirare & intimè connecti deprehenderetur. (1) Hoc sine *Veritates* has nudas, & absq; ullo exteriori ornamento & testimonio exquisito variorum Autorum, repræsentavimus, solo naturali splendore suo radiantibus. Non *Amori* cujusquam aut *Odio* hîc aliquid damus, quorum illud *Adulantis* esset, hoc *Criminantis*, quod utrumq; abesse à *Philosopho*, *Christiano* præsertim, quàm maximè convenit. Neq; *Intima rerum* hoc patiuntur, quæ perpetuò inter se connexa & naturali luce splendens, proderent statim, si quid heterogeneum & fictitium admisceretur. *Exempla*, quæ tamen pauca inspersimus, ne *Veritatum* nexum interrumperemus, ex *Veteris* aut certè *Superioris* *Ævi* *Historia* desumimus, ut tantò magis constaret, nihil nos *Odio* aut *Gratiæ* dare. Prout *Indoles Principatus* & ipsa hæc *Intima rerum* ferebant, ita *Virtutibus* suam laudem, *Vitiis* & *Erroribus* suam infamiam, quæ naturaliter illa consequuntur, attribuimus. Utrum verò in ipsis *primigeniis Veritatibus* in hoc genere constituendis, aut in naturaliter connexis veritatibus ex primigeniis illis eruendis, cæspitatum à nobis sit, aliorum esto iudicium. Nam labi & errare, præsertim in materia tam ampla & tam latè diffusa, humanum. Illud interim operam dabimus, ne aut *Voluntatis Affectuumq;* inclinatio in unam alteramve partem nos à vero retrahat, aut sicubi fortè nos labi contingat, moniti & convicti meliora, promti sequamur. Nam, sicut non errare ultra humanam sortem

B 2

in

(1) Confer, quæ de indole *Centralium Veritatum* notata à Nobis sunt, in *Diss. de Intimis Rerum & Veritatibus*, S. 5, 6, 7, & 8.

in statu præfenti est; ita errores suos obstinatè tue-
ri, diabolicum est vitium (m).

TH. VI.

Quod si vera & genuina Rerum Intima in hac
Moralis de Principe Idea tetigimus, labor hic noster,
ut spero, non sine fructu erit. Ob Nativam enim Lu-
cem Veritatum ejusmodi simplicissimarum *Convictio*
major naturaliter sequitur. Convictionem intimam
Retinendi Facilitas comitatur. Retinendi facilitatem,
Applicandi Certitudo & *Stimulus ad bis conformiter agen-*
dum, quæ in ipsa natura Officii fundata sunt, apud Ge-
nerosos animos per se sequitur. Quantum verò Boni
& Felicitatis in rem humanam redundaret, siquidem
paucæ hæ, simplicissimæ, & Statui Principis, quatenus
ille Princeps est, Intimæ Ideæ in usum Vitæ Principalis
ubique transferrentur, piè prudentis cujusque judicio
submittimus. Certè, *si teneris Principum animis* faciles hæ,
claræ, illustres & sua luce radiantes, atque ex intima
Principatus indole depromptæ *Idea*, *instillarentur*, atq;
paulatim succedente ætate intimus nexus, quem cum
omni Vitæ Principalis ordine habent hæ Veritates
commodè iisdem insinuaretur, sperandum foret o-
mninò (accedente divini Numinis, Regis Regum &
Principum Principis gratiâ) ad omne Virtutis & soli-
dæ laudis studium *Principum Juvenum* animos inclina-
tum iri. Quod si in *Consiliis Principum idem ubiq;* tenor
servaretur, & *ad primigenias ejusmodi* & *Principum*
conditioni intimas rationes usque attenderetur; tum &

Vera

(m) Juxta illud Diaboli symbolum apud GEULINGIUM, in *Eib. sua*
Tract. IV. §. 2. Perge, quia incepisti! ubi pluribus de Diabolo
scu Pertinacia, tanquam Virtutis & Veritatis hoste, agit.

Vera Principum Magnitudo, quæ in Virtute, & nexu Actionum cum Indole Principatus Nativa posita est, *promoderetur* plurimum, & *Subsectorum Felicitas*, quæ à Principum felici Directione pendet, summoperè adaugeretur, *divinæq; Benignitas* in hos suos Vicarios, & eos qui ipsorum Imperio subsunt, magnoperè *promoveretur*.

TH. VII.

Sed ad rem propiùs accedamus. *Princeps*, cujus Ideam exhibere aggredimur, *Persona Moralis* est Naturali superaddita. (n) Et hæc *Persona Moralis*, si accuratè calculum ponimus, non nisi Respectum quendam aut *Relationem* Personæ Naturali adjicit: unde certæ Denominationes, Officia, Prærogativæ pendent. Quæ quidem *Officia* ita *Relationibus* istis *innexa* sunt, (nisi tituli merè inanes fuerint) ut qui Denominationes has & Prærogativas velit, etiam Officia his *innexa* implere debeat omninò. Unde à Superiori jure reprehendi & puniri potest, qui Prærogativas Personæ Moralis quidem accipere velit, Officia huic Personæ adhærentia negligat. *Cum Officia instar debitorum sint, quæ persolvenda usq; ad extremum conatum.* Et hoc quidem *Princeps* cum omnibus, qui Personam aliquam Moralem in Vita humana gerunt, habet commune. Illud *præcipuum*, quòd cum ordinariò Superiorem alium nisi Deum haud agnoscat, neq; ulli alteri

B3

ad

(n) De his ita Celeber. PUFENDORFIUS de. J. N. & G. Lib. I. Cap. l. §. 12. *Entia Moralia, quæ ad analogiam substantiarum concipiuntur, dicuntur Persona Morales, quæ sunt Homines singuli, aut per Vinculum morale in unum Systema connexi, considerati cum statu suo aut munere, in quo in Vita communi versantur.*

ad reddendas rationes de Officio suo rectè aut peperam gesto teneatur. Quo intuitu *Sinensium Imperatores Uni Deo peccata sua confitebantur*, quia illi Uni rationem actionum suarum reddere tenerentur. At tantò magis obligatur ad Personam suam Moralem in hoc mundo cum curâ gerendam Princeps, quia tot hominum salus aut infelicitas ab illius recta aut prava administratione pendet; tum quia *illius Numinis immediatus Vicarius in terris est, quod ita Bonum est, ut nec malum esse possit*, imò ne cum malis quidem habere consortium.

TH. VIII.

Cùm autem omnis *Persona Moralis* certa quadam Relatione absolvatur, *ut superiori §. ostendimus*, inquirendum nunc porrò, ad Ideam Principis ritè formandam, *quæ sint illæ Relationes, quæ Principi quâ Principi nativæ & propriæ* existunt. Cùm autem illa Relatio, quam Princeps habet ad Subjectos, in Eminentia quadam Potestatis in alios & Directione Aliorum ad communem univerforum salutem consistat, (o) in tres quasi ramos hæc Relatio Officii Principalis discedit. Quippe *relatè AD DEUM*, à quo hanc suam Potestatem singulari quadam ratione Princeps habet, DEI in his terris VICARIUS & ADMINISTRATOR est. *Relatè AD POPULOS sibi subjectos PATRIÆ* vel POPULI (ceu magnæ cujusdam familiæ) PATER est. Cui accedit *relatio tertia AD SE IPSUM*, ratione HUMANÆ NATURÆ, quomodo HOMO est

(o) Confer Joh. Frid. RHEINHARDUM in *Theatro Prudentiæ Elegant.* ex Lipsio. ad Lib. II, Cap. VI, §. 1, no. I, & Lib. V, Cap. IV, §. 3, no. I.

est manetq; sed in hac ipsa *Societate Humana* non Homo qualiscunq; sed CAPUT PLURIUM. Ita excellens Character VICARII DEI *Officii Eminentiam* Deo proximam; PATRIS PATRIÆ *svavis titulus Intimum & Arclissimum Nexum Affectumq;* Principis & Subjectorum: HOMINIS, sed PLURIUM CAPITIS, appellatio *Communione Natura & Originis*, atq; *Vinculum Naturale*, quo Princeps & Subjecti tanquam Membra colligantur, demonstrat. Quod verò hæ *Relationes Principi Essentiales* sint, totamq; Ideam Moralem, Principis absolvant, ex universali influxu harum Relationum in omnia Officia Principalia inferius patebit, quæ si universa ex tribus his *Veritatibus*, tanquam totidem *Centris Officiorum Principalium*, demonstrari possint, hoc ipsum certissimo indicio erit, illas totam Ideam Principis, quâ Princeps est, absolvere. (p) Quia de re uberius in *Dissertatione de Intimis Rerum & Conceptuum* egimus. Ille ipse verò *Consensus omnium Veritatum* in una vel altera *Simplici & Centrali Veritate* certissime arguit, Veritates illas genuinas & primigenias fuisse. (q) Universæ autem hæ Relationes Principis Ideam constituentes, etiam in S. S. expressæ videntur, in prænobili loco Ps. LXXXII. v. 6. 7. ubi Deus ipse Principes ita alloquitur: *Dixi, vos estis Dii & Filii*

(p) Rectè enim CARTESIUS, magnum illud in Philosophia nomen, in *tract. de Methodo* p. m. 17. Notandum est, *cujusq; rei unicam esse Veritatem, quam quisquis clarè percipit (adde & eidem accuratè inhæret, verum ex vero ritè deducendo) tantundem percipit, quantum ullus alius scire potest.*

(q) Quæ est ipsa illa *inquisitio Veritatum*, à peripheria ad Centrum se extendens, illud *Intimum & Primum* inquirendo, à quo omnis *Motus origo* in hoc genere *Veritatum* pendeat, ut cit *Diss. S. 8.* insinuavimus.

Et Filii Altissimi, sed moriemini sicut Homines, & sicut Tyranni interibitis. Ubi vox Dei vel Elohim Vicariatum divinum, vox Tyranni, malis Principibus tributa, Patris Patriæ, vel populi oppositam significationem Bonis Principibus tribuendam, vox *Homini* verò tertiam, eorum Relationem ad se ipsos innuere videtur. Particulariter verò in variis S. S. locis occurrunt, sed illud nunc non agimus.

TH. IX.

Ex his, quæ de Principe & ejus Persona Morali, quam sustinet, Relationibusq; quas ad Deum, populos sibi subjectos & se ipsum ut Caput Plurium habere debet, §. *antecedenti* insinuavimus, facile patet, quid de Potestatibus Subordinatis, scilicet *Ministris Principum & Magistratibus cujuscunq; ordinis* habendum sit. Non enim illi *per se* Dei Vicarii, Populi Patres, aut Plurium Capita sunt; sed ut Luna à Sole, ita hi à Principe, cujus vices in muneribus sibi concreditur gerunt, omnem suam lucem & splendorem habent, illiusq; iterum Vicarii sunt. Hinc *non Deo tantum, sed & Principi reddenda ipsis rationes*, quomodo se in muneribus sibi concreditur gesserint. Licet usq; simul ad Deum, tanquam Rectorem hujus universi, reflectere debeant; unde & *Josaphatus* Judicibus, Subordinatis licet, ipse inculcat, *illos Judicium administrare non Homini bus, sed DEO, & illum adesse ipsis in Judicio* 2. Chron. XIX, 6. (r) Et subjecti omninò etiam ad illos tanquam personas

(r) Quod ita declarat VATABLUS: *Vices Dei geritis, non Hominum, & MARIANA: Quasi Deo non Homini rationem reddituri, judicate.* Quæ tamen ita accipienda sunt, ut Subordinatio eorundem sub Eminentioribus Dei Vicariis, & necessitas his rationem reddendi, non excludatur.

sonās inter se & Principem intermedias, *Patres & Capita plurium* respicere debent. Quo nomine *Paulus Rom. XIII. i.* monet, ut *Omnis Anima Potestati Supereminenti* (cuicunq; scil. adeoq; & Subordinatæ (s)) *subjecta sit.* Quæ tamen subjectio usq; *in ordine ad Superiorem, cujus Vicarius* quivis *Minister aut Magistratus est,* intelligenda venit. Unde &, si iussu Principis & Magistratus subordinati discordent, Principi potius quam Subordinato Magistratui aut Ministro obtemperandum est. Censetur enim ita Princeps illos Vicarios suos constituisse, ut suum in Subjectos Imperium *Eminens* non dimiserit. In *Republ.* verò, ubi *Optimates* vel *Populus* imperat, Relationes hæ ad plures simul sumtos referuntur. *Qui omnes simul sumti* unam *Personam Moralem Deo Vicariam constituunt.* Qua de re conferri possunt *Scriptores Politici.* Unde & ad illos, qui publicam personam hîc gerunt, paucis mutatis, illa quæ hætenus diximus, & dicemus inferiùs, transferri possunt: nisi quod hîc splendor ille tam amplius muneris non tam in singulis quam universis simul sumptis reperitur, quæ quid in *Batavia & Helvetia Ordinibus,* similibusq; *Rerumpubl. Liberarum Rectoribus,* habet locum.

TH. X.

Sed ad Principem redeamus. Triplex illa Relatio Principis, quam Th. VIII. excussimus, & in qua

C

indo-

(s) Qua de re ita GROTIUS ad h. l. *Intelligit hîc Principes Reges & quocunq; alio nomine sunt Tutores Sciths Publici, ut SENECA Loquitur Lib. IV. de Clementia, quorum constituta potestate simul constituta est potestas eorum, qui sub illis regunt populos, nimirum pro mandata ipsius parte, ut explicatur. I. Pet. II. 13. 14.*

indolem & naturam Principatus collocavimus, si penitus illam excutiamus, univërfa concurrir in *Relatione quadam Superioris ad Inferiorem*. Cùm autem omnis Superior ratione Inferioris quidem Superior, ratione Superioris verò Inferior illiusq; ad summum Vicarius sit, donec deveniatur ad Summum, qui Superiorem nullum agnoscit. *Quomodo servus Hero, Herus Magistratui Civico, Magistratus Civicus Magistratui Provinciali, Magistratus Provincialis Intimo Senatui Principis, Intimus Senatus Principis Principi subest: nisi quid aliud Leges fundamentales Regni disponant. Ita Princeps ratione subjeetorum quidem omnium Superior, at ratione Dei Inferior, illiusq; ad summum Vicarius esse facile colligitur. Qui Vicariatus Dei in terris, quanquam plurimum splendoris & Majestatis eidem circumponat (ut inferius videbimus) tamen à Dependèntia à Deo tantum abest, ut illum absolvat, ut etiam singulari ratione illam astringat; sicut Minister Summus Vices Principis gerens magis Principi ad reddendas rationes obligatur, quam alius quivis subjeetorum, qui tam immediatè cum Principe non connectitur, & cui tam ampla provincia concredita non est. Porro altera illa Relatio, quâ Princeps ad Subjeetos, ut Pater ad Liberos, vel magnam aliquam Familiam refertur, in ipsa origine Imperiorum & Principatuum fundata est. Quippe Imperium primò à Patribus Familiàs ad Magistratus & Principes indeq; ad Reges, licet interveniente totius populi & plurium consensu, translatum primò est. At quævis res, quamcunq; demum ad magnitudinem & excellentiam perveniat, naturam tamen non exuit, ut in Auro purissimo, Urbe splendidis-*

didissima, Imperio vastissimo animadverti potest, quæ auri, urbis, imperii *Naturam* non exuunt, licet ab illa tam parva origine sua *Gradu* immensum distent. Quod idem in Principatibus habet locum, cum alia nulla potestas à patribus familiâs in Principes transfisse censei possit, quam illa quam ipsi habebant, licet ob imperiorum magnitudinem & publicæ rei necessitatem multa aliter instruenda essent, quam inter Parentes & Liberos sive Familiam privatam fieri hætenus consueverat. (t) Quæ tamen omnia Naturam Principatûs non mutârunt. Unde & Maximi quique Principes originis imperiorum memores, *Patria & Populi Parentes* audire maximoperè exoptârunt: (u) & *Patris Patria* grande nomen specie modestia recusatum à *Tiberio* fidem civilis animi ei non faciebat, cum facta ejus contrarium testarentur (w) Tertia verò *Relatio Principis ad Se ipsum, ut Hominis quidem sed Capitis plurimum, par-*

C 2

tim

- (t) Atque hanc ipsam ob causam acutissimi Sinenses administrationem Reip. administrationi Familiæ superstructam esse debere judicârunt, quâ de re ita famigeratissimus Sinensium Philosophus CONFUTIUS in *Scientia Sinica*, quæ Parisiis prodit, pag. m. 5. *Volentes rectè administrare suum Regnum seu bene instituire privati Regni sui populum, prius item rectè instituebant suam Familiam Domesticam, ut scilicet. Ideam haberent, juxta quam deinde bene instituerent regerentq; totius Regni populum. Regni enim rectè administrandi radix, magisq; principale est, familia domestica rectè instituta.*
- (u) Quem in sensum eleganter ELISABETHA, Magna illa Angliæ Regina, Parlamento roganti ut nuberet, respondit: *Subditos liberorum loco sibi esse, & se populo cum inaugurationis suæ ritus celebraretur, nupsisse: ut refert BURNET in Hist. Reform. Eccles. Anglic. P. II. fol. 251. confer & jam laudatum RHEINHARDUM in Theatro Prudentiæ Elegant. ex Lipsio. Lib. II. Cap. VI. §. 7.*
- (w) Quippe conscientia facinorum insignem adeo titulum ab eo spreum vulgò judicabatur. vid. TACITUM *Annal. l. 72. 2.*

tim in superioribus utrisq;, partim in ipsa consideratione Naturæ suæ fundata est. Quippe sibi Subjectos ipsa illa vicaria & *Deo æmula Eminentia* super plures, nec non *Patria Potestas in plures*, illum, si ad ipsum Se reflectat, omninò *Caput Plurium* constituit. At cum *Persona Moralis*, quæ ei per hoc munus circumponitur, *Personam Naturalem* in ipso non extingvat, nunquam se *Caput Plurium* esse meminisse debet, quin & simul *Hominem se esse meminerit*, atq; ita totam illam tam amplam Potestatem in alios *Homines ejusdem Naturæ* sibi traditam esse cogitet. Verbo *Princeps tantò magis Vicarius Dei est*, quò magis aliquid *τὸ Θεῖον* seu divinum, vel divinæ perfectionis æmulum, in omni ejus actione resplendet. Idem *tantò magis Patrem Patriæ* se probabit, quò tenerior ejus propensio erga Subjectos ubiq; pellucet. Demum *Hominem se Caput plurium & Hominem Eminentem*, etiam non Subditis se ostendet, per *Prudentiam & Amorem*, tanquam beneficum quoddam fidus omnia circumposita collustrans. Hinc & *Princeps aliquid Sanctum & Inviolabile est*, quia *Vicarius Dei*, quia *Pater Patriæ*, quia *Caput Reip*, & tam *Eminens inter Mortales Homo*. Quæ uberius declarabimus in subsequenti Dissertationibus.

TH. XI.

Sicut verò triplex illa Relatio Principis ad Subjectos, ut Vicarii Dei, Patris Patriæ, & Capitis Plurium ipsi Subordinatorum, *Principem ut Centrum & Primum Mobile in Republ.* in his terris sifit; ita vicissim *Subjectorum omnium Recursus ad Principem* in his ipsis Relationibus fundatur, quem hîc tantum generaliter delibabimus, in singulis deinde Relationibus uberius

uberius exponendum. Quippe inde *Subjectis Jus* nascitur & *Obligatio ad Principem* tanquam *Dei Vicarium* & *presentem* quendam in terris *Deum* in omnibus causis suis respiciendi: ab *Eo* Levamen, Tutelam, *Justitiæ* administrationem sibi promittendi: in *Eo* ut *Parente Patriæ* publico & *Summo Omnium* & *Singulorum Fiduciam* reponendi, (x) qualem *Liberi* in *Parentibus* collocant; Eum ut *Caput Reipublicæ* & *Eminens Membrum*, sine quo toti *Corpori* & *Compagi Civili* sua *salus* & *incolumitas* constare non possit, intuendi, illum sollicitè Tuendi, promptè *Eidem* Obediendi, summissè Honorandi &c. Hæ & plures aliæ, imò omnes *Obligaciones Subjectorum erga Principem in his Relationibus* Principi *Essentialibus fundantur*, sicut latius in *singularum* representatione particulari patebit.

TH. XII.

Ex hac universaliori consideratione *Relationum*, quæ *Principis muneris* intimæ sunt, fluunt nunc porro *Generalia* quædam *Officia Principis quæ Principis*, quæ in omni particularium *Officiorum Principalium* administratione subterni possunt & debent. Ita enim patet, quomodo *Princeps* in ipso munere suo, quatenus *Princeps* est, *adspicere* debeat SUPRA SE, *despicere* INFRA SE, & *Respicere* Ad SE ALIOSQVE. SUPRA SE *adspiciendo* invenit *Majestaticam* conditionem & *Eminentiam* suam, seq; quendam quasi *Deum* in terris positum locatumq; atq; insigni potestate in alios circumdatum advertit. Sed *Vicarium Dei* tamen, *Entis Potentissimi* quidem, sed simul *Optimi, Justissimi,*

(x) Quò pertinet illa vox *Populi Romani* apud *PLINIUM* de *Traiano*: *Sic Te ament Dii, quemadmodum Tu Nos!*

simi, Sanctissimiq; , cujus proinde *Personam si referre velit, Virtutes* quoq; *imitari necesse habet* univerſas, quantum per Naturam humanam licet. Et quia *Vicarius tantum est*, hinc illi *Deo Summo & Immortali, Principi Principum & Regum Regi reddendam rationem omnis administrationis suæ* ſciat, & quomodo *Personam Moralem & Deo proximam divinæq; Majestatis Imaginem singulariter referentem* gesserit. INFRA SE despiciendo, dum ex natura Principatus se PATREM PATRIÆ ET POPULI esse debere advertit, *intimum Nexum & communionem suam cum Republ. cujus Pater est, indeq; cum subjectis singulis & univerſis* deprehendit. Unde *Amor & Cura subjectorum*, & quædam *paterna* in omnes *Benevolentia*. Respicens demum ad SE ATQVE ALIOS, attendensq; se in illa Relatione, ut *Hominem aliquem sed CAPUT PLURIUM*, subditos suos ut Membra secum tanquam cum Capite connexa cum reliquis verò hominibus ipsisq; Subditis suis, tanquam meris hominibus consideratis, ut *Membrum Membro* convenire, & *ejusdem* cum illis *Originis & Naturæ* esse. Unde nova *Amoris, Benevolentia, Humanitatis, Misericordiæ Officia* sequuntur. Licet interim ad Se ut *Caput Plurium inter homines*, à cujus salute tot aliorum hominum Salus pendeat, reflectere, suamq; salutem tueri singulariter obligetur. (y) Quod ipsum & alio modo demonstrari potest: scil. *Principem ut Vicarium Dei sursum adſpicere* debere ad DEUM (1.) ut *Dominum suum Absolutum*, quatenus *Vicarius* est. Eundem intueri, (2.) ut *Exemplar suum*, quatenus *Pater* populi est. Ipsum

(y) Quo nomine Vita Davidis Vitæ 10000 ex subjectis æquiparata ab ipsis Iſraelitis fuit, 1. Reg. XVIII, 3.

psum itidem venerari (3.) ut *Creatorem & Redemptorem*,
quatenus Homo, licet Caput Plurium est. Porrò Principem, tanquam *Patrem Patriæ infra se* despiciere debere ad subditos (1.) Ut *Dei Creaturas Rationales sibi singulariter concreditas*, quatenus Dei Vicarius est. (2.) Ut *Liberos ejusdem Familiæ*, quatenus Pater Patriæ est. (3.) Ut *Homines sibi similes & ejusdem secum Naturæ & Sangvinis*, in quantum homo Caput plurium est. Demum & Princeps, *quatenus Homo sed Caput Plurium est*, attendere debet ad Se tanquam (1.) *Caput Morale à DEO præpositum pluribus*, cui ratio reddenda. (2.) Ut *Caput Politicum cum subditis unam Familiam constituens* (3.) Ut *Membrum ejusdem Naturæ cum subiectis & omnibus aliis hominibus.*

TH. XIII.

Quia autem omnes hæ tres Relationes inter se junctæ & copulatæ Principem demum efficiunt. Hinc per se patet, Officia inde resultantia *inter se itidem juncta & copulata esse debere.* Quod *Officiorum temperamentum demum, verè Bonum, verè Magnum Principem efficit*, qui instar salutiferi fideris in felicitatem suorum influat. (2.) Quamquam, quod mireris, singulare etiam indicium Veritatis harum Relationum suppeditat, quòd singulæ hæ Relationes, licet ex diversis principiis oriundæ, (ut superius advertimus) ita inter se complicatæ sint, ut in natura sua conspirent, & ad eundem omnes effectum, *Salutem sc. subjectorum*, licet per diversas vias, ferantur. Quisquis enim *se verè Vicarium Dei cogitat,*

(2) Nam, ut Illustris VERULAMIUS in Sermon. Fidel. Serm. XIX. loquitur: *Principes corporibus celestibus sunt similes, qui felicitia aut infelicitia influxu suo producant.*

cogitat, & Patrem Patriæ & Caput Reip. se præstabit, quatenus DEUS Omnium Autor & Parens atq; universale hominum & Majestaticum Caput est. Item, si quis Princeps Patrem Patriæ se exhibere studet, hoc ipso se Dei Vicarium & Reip. verum Caput ostendet. Similiter Princeps, qui Caput Reip. cum omnibus & singulis Reip. membris arctè connexum se approbare suis contendit; Dei Vicarium, qui Caput rationalis creaturæ Majestaticum est, & Patrem Patriæ, qui Familiæ tam magnæ Caput sit, cum singulis Familiæ membris arctissime connexum, se pariter demonstrabit, ut ita sint maneatq; omnia perpetuò inter se nexa & conglutinata.

TH. XIV.

Interim, quia singulæ hæ Relationes, si separatim illas spectes, alium aliumq; ordinem rerum respiciunt; dum ille *Vicariatus Divinus* multum *Majestatis & splendoris*, indeq; *Metus & Reverentiæ*, Patris Patriæ s'vavis titulus *plurimum tenerioris Amoris* fundit. Ille verò *Character Hominis* qui Caput plurium sit, plurimum *Humanitatis à Principe* requirit, & plurimum *solicitudinis pro Principe*, tanquam membro tam necessario & illustri in Republica, subjectis inspirat. Hinc fit, ut illi *splendores Relationum* adeò diversarum, ne sibi mutuò impedimento sint, *temperari à Principe & ad æquilibrium rationis* reduci debeant. Qualem *Trajanum* suum *Plinius* delineat, *Cujus virtutes nullo vitiorum consensio lesæ fuerint. Et in quo tanta concordia, tantus concertus omnium laudum omnisq; gloria fuerit, ut nihil severitati ejus bilaritate, nihil gravitati simplicitate, nihil majestati humanitate detractum sit, licet virtutes hæ, si*
accura-

accuratè attendas ex diversis Relationibus Principa-
lis muneris ortum suum habeant. Contrarium TO-
LOSANUS (aa) de Papis quibusdam innuit, scil.
*Pium V. fuisse Bonum Prælatum, sed Malum Principem. Six-
tum V. vice versa Bonum Principem, sed Malum Prælatum.
Gregorium XIII. Bonum Principem & Prælatum, sed non Bonum
Hominem. Clementem autem VIII. Bonum hominem, Princi-
pem & bonum Prælatum.* Quæ suo loco relinqvimus.
Et quanquam in Principe relatio relationi intimè in-
nectitur, ut Th. 13. ostendimus, & Virtus perfecta qui-
dem certè Virtuti, quæ itidem perfectio in suo gene-
re est, nunquam repugnet, unde rectè Moralistæ re-
centiores illud Stoicorum assumsere: QVI UNAM HA-
BET OMNES HABET VIRTUTES. (bb) Tamen,
quia *Virtus omnis humana, in Statu hoc Præternaturali per
Lapsum introducto, quem Gentiles ignorabant, im-
perfecta est, & Affectus atq; Inclinationes Habituales
cujusq; in hanc illamve partem, rem humanam vel
maximè perturbant. Hinc necessè est, in antecessum
instruere Principem, ne in hanc illamve Relationem, quæ
illius NATURALI & Habituali INCLINATIONI
maximè respondeat, inclinet nimum, persuasus, tres has
Relationes ita inter se æterno fœdere nexus copula-
tasq; esse, ut qui unam abrumpit & alteram violet,
adeoq; temperari illas & misceri posse & debere, opponi sibi
invicem sine omnium detrimento non posse.* Unde is
demum Maximus Princeps est, in quo resplendet
aliquid ritè *missum* temperatumq; ex VICARIO DEI,
D PATRE

(aa) De Republ. Libr. XXIII. Cap. 9.

(bb) Vide LIPSIUM in Manud. ad Philof. Stoic. Lib. III. Diss. IV.
& GEULINGIUM in Ethica sua Tract. II. §. 2. & 4.

PATRE PATRIÆ ET HOMINE PLURIUM CA-
PITE,

TH. XV.

Ut verò illud præstari & in effectum deduci tantò felicius queat, Deus *Principi, Christiano* præsertim, *tria genera MONITORUM ex Hominebus* aliis ad-
junxit, quæ pro diversitate Relationum Principi Es-
sentialium distribui commodissimè posse videntur. Primum Genus est eorum, qui *Principem, quâ Vicarium, Dei* respiciunt. Atq; hi, ni fallor, apud Christianos præsertim Principes, sunt NUNCII seu LEGATI DEÏ AD PRINCIPEM, five, ut nunc vocamus, *Concionatores Aulici*. Sicut enim *Concionatores*, verè tales, & interna vocatione à Deo instructi, *Legati Dei ad Homines in universum* & speciatim cæterus suos esse debebant, (cc) ita *Concionatores Aulici*, vi Officii sui, *Nuncii & Legati Dei ad Principem* sunt, qui Principem de his, quæ Deus à Principe fieri velit ex Revelatione & S. S. liberè moneant. Alterum *genus Monitorum* illorum est, qui ad *Principem* ut *Patrem Patria* referuntur: MINISTROS PRINCIPUM hîc *innuo*, quos ipse plerumq; Princeps adscivit, atq; *splendoris sui radios* eis *communicavit*, ut Consiliis suis sanctissimisq; monelis Sibi adstant ubiq; quo tantò illustrius illud amplissimum *Patriæ* munus explere in omnibus tam late diffusis consiliis & actionibus suis possit. Suntq; quasi *Oculi, Aures & Manus Principis* (dd) atq; Felicitatis

(cc) Confer 2. Cor. V. 20. & quæ POLLIS in Synopsi Criticorum ad h. l. ex variis Autoribus adducit.

(dd) Quæ de re ita illustris SAVEDRA in Symb. Polit. Symb. LV. *Reges Persæ ac Babylonia Ministros appellabant Oculos suos, uti Ministros alios Aures suas & Manus, pro ratione muneris*

tis publicæ Instrumenta præcipua; itidem & si Animum respicias, pars sunt *Intellectus Principalis, & Voluntatis* Principis ad Salutem Reip. usq; magis *inclinanda*, & prudenter consulta pari Prudentiâ exequendi Instrumenta primaria. Huc spectant quoq; *Ordines Reip.* qui intermediam quasi personam inter Principem atq; Subditos constituunt. Et ratione *Principis* quidem *Inferiores* & Subditi sunt, ratione *Subjectorum* verò aliquid *eximium & singulare* habent; quatenus *universam Rempubl. representant*. Cujus, ut conditionem atq; indolem, tanquam *Membra præcipua*, norunt intimiùs atq; accuratiùs, ita de his monere Principem ingenue ac liberè, summissè tamen (ut inferiores decet) illis omninò convenit. Quod idem & de *Magistratibus inferioribus*, ratione *Civitatum* quibus præsunt, & quarum statum ac conditionem longo usu & experientiâ optimè nôsse censendi sunt, intelligendum est. Deniq; tertium genus Admonentium, qui *Principem quâ Hominem sed Caput Plurium* respiciunt, videntur esse: *Eruditi omnes*, tanquam *Eminenter Rationales*, præsertim, quatenus *Doctrina* illorum, ut Instrumentum Felicitatis publicæ in variis Vitæ Statibus attenditur. (ee) Namq; sarcum hoc depositum ipsorum ut *omnibus hominibus*, quos inter sciendo eminent, ita præcipuè *Principi* (ut

D 2

Plurium

quod obibant. Et paulò pòst: Idem significabant *Aegyptii*, per Oculum Sceptro impositum. Consilium quippe Oculus est futurum.

(ee) Undè rectè Rheinhardus ad Praef. II. Lipsii. §. 19. Sic comparare se decet *Viros Doctos*, quemadmodum *Boni Patres familiae* solent, qui ita in *fundis suis versantur*, sic *agros colunt & horos*, ut *familiaribus inde non tantùm prospiciant*, verùm ut *aliis quoq; industria suæ porrigant fructus*, sicut ille: *Seris arbores, qui alicui seruis profunt*.

Plurium Capiti, à cujus felici Directione tot aliorum salus pendet) consulendo & monendo sacratum esse debebat. Huc & *Professores omnium Ordinum* jure referre possis, qui ut ex conditione Officii sui *Doctores & Consiliarii* quodammodo *Universales Humani Generis* esse deberent: ita in rebus humanis maximam illorum curam circa ipsam Reip. Felicitatem propagandam versari oportere, manifestum est. Quò illæ tam variæ *Principis, Reip. Modiq; illam in diversis Pacis & Belli negotiis* optimè *administrandis Delineationes* eruditæ pertinent. Quæ in parte tamen illud iterum iterumq; notandum est. *Hos non*, ut primi & secundi generis Admonitores, *huic aut illi Principi particulari adjunctos esse;* (nisi si illud Princeps ab aliquo illorum singulatim exquirat) sed Principem & Bonum publicæ rei *generatim* eos respicere, atq; quæ ex usu *Generis Humani* in omni vitæ ordine sint ingenuè pandere: quod *Philosophorum* præsertim proprium est. Cùm *Status sue Reip. specialis, & Ordo Consiliorum, ac Necessitas* hujus vel illius *Medii* adhibendi iisdem non usq; vel certè non in omnibus suis circumstantiis, pateat. Ex quo itidem liquere potest, *Verbi divini in Aula Ministros*, si in modum gubernandi Statum involant, aut *Ministros Aulae*, si Religionem & Pietatem juxta regulas Statûs temperare præsumant, ut nuper in Gallia & passim alibi factum, *vel Eruditos & Professores*, si se intimioribus Statûs consiliis, non vocati, ingerant, ultra Officii sui naturam & conditionem procedere. Ex quibus generalioribus principiis speciales casus determinari facili negotio possunt.

TH. XVI.

TH. XVI.

Hoc ipsum verò, quòd tres hæ Relationes Principi Essentiales mistæ temperatæq; inter se esse debere cognoscuntur, adeòq; in Principe aliquid ex *Vicario Dei, Patre Patria, & Homine, qv̄i Plurium Caput se esse usq; meminerit*, relucere oportere colligitur, per se fluit. Nec *nimum, nec nimis parum ex qualibet Relatione assumendum* esse. Horum enim alterutrum si fieret, illud *æquilibrium & justum temperamentum desciceret*, in quo singula conjungi & copulari convenit. Imò, quòd notabile, hoc ipsum τὸ *Nimum* in una alterave parte, illos non *magis Vicarios Dei, Patres Patria &c. sed per-versos*, ac Statui Reip. minùs convenientes efficit; ad eum modum, prout *Superstitio non nimium colit Deum, sed per-versè*. (ff) Qvippe illud τὸ *Nimum* in una parte, non tantùm prægravat partem alteram, facitq; ut hîc Officio suo satisfacere nequeat. Sicut contrà, τὸ *Nimis Parum* in una parte, ita enervat hujus partis Officium, ut ad Justam Mensuram assurgere in illo genere non valeat. Sed & ipsum hoc τὸ *Nimum* in aliquo genere, (eo ipso quòd *Nimum* est) ultra Modum & Conditionem Naturæ & Relationis suæ procedere colligitur. Atq; contingit ferè, EX QVADAM INCLINATIONE PRINCIPIS DOMINANTE, quæ Mentem in unam alteramve partem *quodam quasi pondere præternaturali magis inclinat*. (gg) Cùm *verè Bonus & Magnus Princeps non ex Affectuum prægravante imperu*

D3

imperu

(ff) Ut rectè judicat GROTIUS in Prolegom. §. 45.

(gg) Unde SAVEDRA in Symb. Pol. Symb. VII. prudenter monet: à Principe res singulas ex vero dijudicandas esse, uti in se sunt, ne eas vel augeat affectus vel minuat.

impetu, sed *juxta* Rationis & Officii sui Leges aeternas agere omnia deberet.

TH. XVII.

Ita Nimum se Vicarios Dei, & quosdam quasi Deos Terrestres Absolutos, cogitant Principes, qui in Superbiam, Ambitionem, Crudelitatem, Contemptum Subjectorum effunduntur; quales Tiberium, Neronem, Caligulam ventus historia memorat. Ex quibus Caligulam ferunt, simulacra Numinum Religione & arte praecleara, inter quae Olympici Jovis apportari sibi e Graecia curasse, quibus Capite dempto suum imponeret. Sueton. In Vita Caligula cap. 22. Eiusdemque quoties uxoris vel amicula collum exoscularetur, addere solitum. Tam bona cervix, simulac jussero, demetur. Id. cap. 33. Sicut verò infana illa Caligulae Superbia & inaudita Crudelitas facile cuivis ostendit, illum Vicarii divini limites excessisse; ita omnis Princeps, Superbus, Crudelis & Subjectorum suorum Contemptor, licet gradu forte minori, ultra limites Vicariatus divini suam Existimationem & Potestatem porrigit. Cum Deus ita illum Vicarium suum voluisse censendus sit, ut se Hominem, ejusdem cum Subjectis Naturae, & Patriae suae Patrem ac Rectorem, non Tyrannum esse simul meminisset, cui quod lubet liceat. Imò per Superbiam in jura Dei involat Princeps, & loco Vicarii pro Deo & Domino quodam absoluto se gerit; quod LAESAE MAJESTATIS DIVINAE CRIMINI proximum gravissimè vindicatum à Numine passim legimus. (hh) Per Crudelitatem verò & Contemptum Subjectorum à Similitudine & man-

(hh) Quale quid in Nebucadnezare, Pharaone, Herode advertimus, imò & pii Principes, ut David & Husias, Superbia reatum tanquam Majestatis divinae Violationem, non inultamulerunt.

& mandatis Dei (in quæ intuendum ipsi esset perpetuo), abire, qui ipsam *Iustitiam suam misericordia temperat*, *Hominumq;* (licet tanto intervallo à perfectissima Natura sua distantium) *Amator est*.

TH. XVIII.

Sic & *Nimum Pater Patriæ videri* velle Princeps potest, si illud lene & benignum, quod Patris Persona Principi circumponit, in molliem quandam degeneret, & tenerior ille affectus: quæ Subjectos complecti Princeps, tanquam communem Familiam debet, etiam ad malos, indignos & Remp. perturbantes extendatur. (ii) Nam, ut *Nimia Parentum in Liberos Indulgentia*, excessus & *peruersitas Amoris*, non Amor proportionatus & decens est, ita simile quid in Principe evenit. Ne quid dicam, & ceteras Relationes Principi Essentiales hoc pacto violari. Cùm Princeps ita se Patriæ Patrem esse cogitare usq; debeat, ne se *Vicarium Dei aut Caput Plurium* esse obliuiscatur unquam.

TH. XIX.

Deniq; & *Nimum Hominem* se exhibere Princeps potest, quando per illam Meditationem ad *Familiaritatem* quandam tam illustri personâ parùm decoram, aut *Demissionem animi* infra sortem suam, se abripi patitur. Ita enim se Hominem esse Princeps usq; attendere debet, ut simul maneat infixum menti, se

Caput

(ii) Qualem CHARILLUM Lacedæmoniorum Regem fuisse memorant, de quo Archidamidas: *Quomodo verò probus sit Charillus, qui ne peruersus quidem est infestus: ut refert PLUTARCHUS de Invidia & Odio.*

Caput Plurium & Membrum præ ceteris illustre ac Directum aliorum esse. Quippe aliàs evenit, ut dum se subditis per Familiaritatem nimiam planè æquat, illam ad Directionem aliorum adeò necessariam Auctoritatem, quat Vicarii divini & Patria Patri eminentes tituli præ se ferunt, omittat: unde summa quandoq; & gravissima Reip. perturbatio. Et quod notabile, ii ferè Principum, qui se ultra humanum modum jactando efferunt, iidem in calamitatibus infra humanam conditionem abjecto se exhibent animo. (kk) Huc itidem referri debent NERONIS cythara, CALIGULÆ artes Gladiatoria, & plurima alia Principi tanti Imperii Præsidi haud convenientia. De quibus infra pleniùs.

TH. XX.

Sed & Nimis Parùm se Princeps Vicarium Dei, Patria Patrem & Hominem sed Aliorum Caput exhibere potest; quando nempe ad illum gradum in his Relationibus earundemq; mistura & temperamento haud assurgit, ad quem assurgere jure debebat. Ita Nimis parùm se Vicarium Dei cogitat, qui se Ministris suis regendum totum permittit. (ll) Ministri enim commoda Imperii Instrumenta sunt, at non Vicarii Dei, sed Principis

(kk) Qualem LUDOVICUM MORUM Mediolanensium Principem memorat in Casibus Virorum Illustrum in Ejus Vita GRATIANUS. Scilicet hic, qui jactare erat solitus: se quando vellet Principes alios ludos facere, idem Nobilitatè captus à Gallis, tanto dolore percussus est, ut nec fletu temperaverit, statimq; in Domum Veneti Legati descenderit, eumq; ut ad Senatum scriberet, seq; & Regnum suum Patribus commendaret, supplicibus & nequaquam Regi decoris verbis oraverit.

(ll) Cui, ut de CLAUDIO Imperatore refert TACITUS Annal. Lib. XII. c. 3. 4. Non judicium, non odium, nisi iudicia & iussa.

capis demum *Vicarii*. Unde sicut *Deus à Principe*, ita à *Ministris respici Princeps* debet; qui ordo si invertitur, tota imperii compages gravissimum subit discrimen. Similiter *Nimis Parum se Patrem Patriæ* præstare Princeps potest, qui Severitatem Clementiâ, & Summum Jus Æquitate haud temperat. (mm) Qvippe ille Patriæ Respectus Imperii acerbitatem perpetuâ quadam moderatione & relatione ad Subiectos, tantquam *Propria Familia Membra*, temperare debet. Quod ipsum & Vicariatûs divini conditio inculcat. Cùm, Deus ipse, cujus Vicarius Princeps est, Justitiam suam Misericordiâ & Amore emollire soleat. Deniq; & *Nimis Parum Hominem, Caput Plurium*, se exhibet Princeps, si aliquid inhumanum Atrox & Sævum actionibus suis usq; misceat; ita divellens inter se ex natura & ordine Principatûs conjuncta, scil. *Capitis Plurium & Hominis ideam*, quæ & ipsam *Capitis Ideam* parùm observans, cujus in membra cetera imperium svave & ad utilitatem universi corporis perpetuò directum est, quæle quid & in *Capite Morali Societatis*, scil. in Principe, omninò locum habere debet. Illa vero *Conjunctio Naturæ Humanæ cum Capite Plurium* pariter admonere Principem deberet, illos ipsos, quorum Caput est, *ejusdem secum Naturæ & Originis*, adeoq; Naturâ sibi quàm conjunctissimos esse. (nn) Cujusmodi Principem ab Humanitate & Pudore omni remotum, DOMITIANUM TACITUS delineat in *Vita Agricola*, cap.

E

45. qui

(mm) Qualem nobis TIBERIUM TACITUS in Annalibus suis, & DOMITIANUM in Vita Agricolæ representat.

(nn) Fundamentum huius Obligationis plenius excussimus in *Pæthologia Nostri Præf. P. II. Cap. XII.* ubi de Amore Aliorum ejusq; fundamentis naturalibus plurius egimus.

43. qui suppliciis suorum & innocentum plerumq; oculos pascere confveverit. (oo) Atq; hæc etiam de *Mistura & Gradibus harum Relationum* monuisse sufficiat, specialiora in singularum Relationum tractatione exhibere studebimus.

TH. XXI.

Quæ hæctenus à nobis de *Tribus Statibus Principis* & eorum varia conditione disceptata sunt, insignem Usam etiam in *Educatione Principali* & in *Consiliis omniq; tenore Vita Principalis* habere posse, jam supra Th. VI. innuimus; dum ob paucitatem & simplicitatem Conceptuum, tum Facilitatem illos retinendi & ad omne genus Officiorum Principalium Applicandi multum ex usu esse possunt. At objiciet hic fortè aliquis. Plana sint ista, speciosa, & si traduci in usum possent, non inutilia, fateor; sed faciliùs multò *Ideæ* ejusmodi delineantur, quàm in *Vita & Actionibus* exprimuntur, præsertim à Principe, tot peccandi illecebris circumsepto. RESP.

- 1.) Vulgarum illud. *Difficile est fateor, sed tendit ad ardua Virtus.* Habent enim hoc omnes *Actiones Bona & Perfecta*, ut multis difficultatibus premantur. Præsertim in tam corrupto *Statu & Hominis ipsius & Mundi*, seu hominum cum quibus versamur. At illa ipsa difficultas inducere nos debet, non

(oo) De quo ita TACITUS cit. loc. *Nero tamen subtraxit oculos, iustisq; scelera, non spectabit. Præcipua sub Domitiano miseriarum pars erat, videre & affici. Cùm suspiria nostra scriberentur, cùm denotandis tot Hominum palloribus sufficeret, satis ille vultus & rubor, quo se contra pudorem muniebat.*

non ut abjiciamus animum, sed ut tantò fortius oblectemur.

- 2.) Neq; tamen supra humanum modum est illa, quam fistimus, Idea Principis, quippe ex *Intimis Natura Principalis Relationibus* deprompta, quo intuitu Princeps illud est, quod est.
- 3.) *Intelligenda* quidem & Idea hæc usq; cum *Sensu Imbecillitatis humana.* Interim *Idea ipsa* & Delineationes in suo genere *Summa esse debent*, ad quas quantò propius quis accedit, tantò magis *Mensuram Officii sui* implet. (pp) Id quod eò magis in Principe habet locum, quòd eminens ejus & Deo proxima conditio inter mortales, si *rectè* administretur, plurimum Salutem & Felicitatem, si *prave*, plurimum Damnum & infelicitatem post se trahit. Unde per se patet, vel *maximè in hoc genere conitendum ad Summa esse.*
- 4.) *Supponitur* *Influxus & Cooperatio Dei* Principalis sui, qui in Se intuentem & Officio suo omni conatu satisfacere nitentem Principem nunquam destituet. Quin & ordinariò *per Rationem*, & extraordinariò *per Gratiam specialem*, aderit Principi, modò ad se usq; reflectat, neque *Rationis puræ & Repurgatæ dictamina*, tanquam *Vocem Dei Internam*, per **AFFECTUUM DOMINANTEM IMPETUM** obscuret, & *Gratiæ suæ ac Lucis divinæ subsidium*, & **NOVAS quasi INSTRUCTIONES** in-

E 2

agendo

(pp) Confer LIPSIUM in Libris Politicorum. in Praef. II. & RHEINHARDI Commentarium ad eandem, in *Theatr. Prud. Cæf. Elegant. ex Lipsio.*

agendo per *Preces* à Principali suo perpetuò expo-
 scat. Unde & *Pii Principes Felicissimi, & Felicissimo-
 rum temporum Restauratores*; sicut in *Davide, Josapha-
 so, Hiskia* aliisq; ad oculum videmus. Ex quo-
 rum itidem Exemplo patere potest, non esse ab-
 solutè impossibile, dari *Principes SECUNDUM
 COR DEI.* (qq) Quod in N. T. in majori Gra-
 tiæ mensura etiam magis habere deberet locum.

TH. XXII.

Illud deniq; adhuc verbo notandum est. *Quæ-
 dam* Officia Principis ex diversis Relationibus pari
 commoditate deduci posse. Id quod ex intima har-
 um Relationum conspiratione inter se, de qua Th-
 XIII. monuimus, evenit. Nos verò illa uni harum
 Relationum, ex qua maximè naturaliter fluere vide-
 bantur, assignavimus, & assignabimus in subsequen-
 tibus Differtationibus, ne bis tervè eadem repetere sit
 necesse; quod semel hîc in antecessum notâsse suffe-
 cerit.

(qq) Qualem DAVIDEM sacra pagina delineat 1. Sam. XIII. 14. &
 ASSAM. 2. Parap. XV. 17.

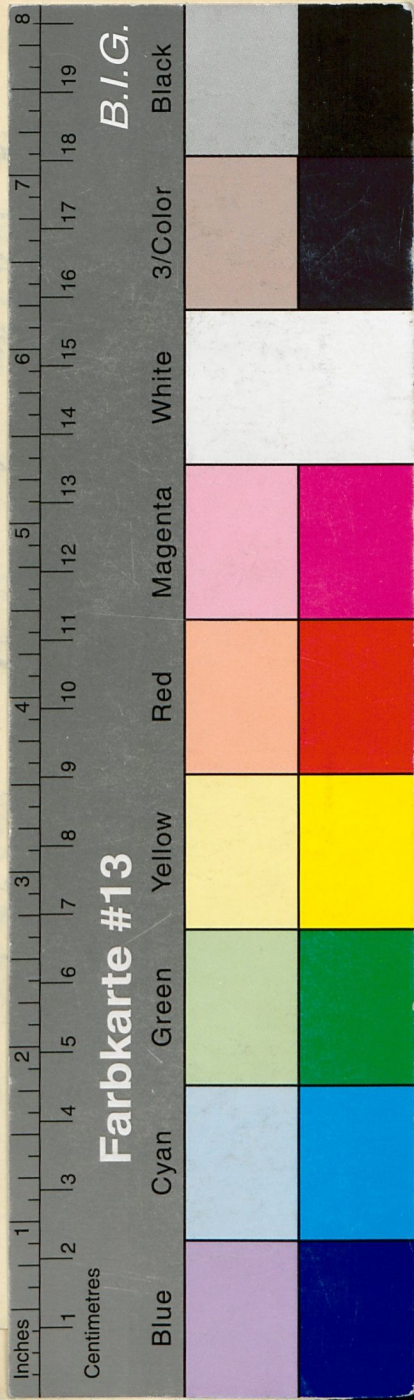
Frankfurt a. O., Diss., 7720-24

ULB Halle 3
004 549 52X

f
sb.

B.I.G.

Farbkarte #13

I. N. D. 1720
DISPUTATIO PHILOSOPHICA,
DE
TRIBUS STATIBUS
PRINCIPIS.

P. 206.

PRINCIPI, QUAE PRINCIPII,
ESSENTIALIBUS,
QUAM

Favente divini Numinis Gratiâ,
IN UNIVERSITATE VIADRINA,
PRÆSIDE

ARNOLDO Wesensfeld!

RAT. ET MORALIS PHILOS. PROF. PUBL. ORD.
ET CIV. FRANCOF. CONSULE SENIORE
FAUTORE ET PRÆCEPTORE SUO ÆTATEM COLENDO
d. XVI. Maji, Anno. M. DCC. XX.

IN AUDITORIO PHILOSOPHORUM MAJORI
Publicæ Eruditorum Disquisitioni submittet,
JOHANNES FRIDERICUS
PROZENIUS,
Francof. March.

FRANCOFURTI. AD. VIADRUM.
Litteris TOBIÆ. SCHWARTZII.

